

SÁRRÉTI

ÍRÁSOK

II.

Kiadja

a Sárréti Honismereti és Közművelődési Társaság

Szeghalom, 1975

S Á R R É T I I R Á S O K I I .

irodalmi és helytörténeti
antológia

Szerkesztette:

MIKLYA JENŐ

Kiadja: Sárréti Honismereti és Közművelődési Társaság Szeghalom.

A Szerkesztő Bizottság tagjai:

Dr. Bereczky Imre (néprajz)
Boruzs Jézsefné (irodalom)
Herter Andrásné (irodalomtörténet)
Dr. Hraskó Péter (irodalom)
Miklya Jenő felelős szerkesztő
U. Nagy István (helytörténet)
Dr. Nyéki Lajos (földrajz)

Összeállítottuk 1975-ben.

A kötet belső használatra készült!

Kiadja: a Sárréti Honismereti és Közművelődési Társaság,
Járási Hivatal Művelődésügyi Osztálya és Szegha-
lom Nagyközség Tanácsa.

Felelős kiadó: Kozák Sándor

Megjelent 1977-ben 200 példányban

A borítólapot tervezte: Dohányos András

Grynaeus Tamás
/Budapest/

Kaszai Mihály
/Vésztő /

Szemelvények a vésztői népköltészetből

Esik eső, szép csendesen csepereg,
Csali Pista a csárdában kesereg.
Kocsmárosné, hozzon bort az asztalra,
Legszebb lányát állítsa ki strázsára.

Édesanyám, én már strázsát nem állok,
Amott jönnek a fegyveres zsandárok.
Csali Pista nem vette azt tréfára,
Felugrott a dereshátu lovára.

Deres lova el is vitte messzire,
El is vitte a bakonyi erdőbe.
Lova lába megbotlott egy fenyőbe,
Igy fogták meg Csali Pistát egyszerre.

Csali Pistát feltették a kocsira,
Azt kérdezi, hol az ő deres lova?
Azt feleli erre a főkapitány,
Ne kérd, Pista, nem jársz többet paripán.

Takács Sándor 82 éves.
/G.T. Gyűjtése./

Hajtják a lovam Gyulára,
Magamat vason utána.
Ne hajtsátok olyan nagyon,
Nem sokáig leszek vason.

Dörög, morog a vasajtó,
Talán jön a tömlöctartó.
Hozza magával a gyertyát,
Vizitálja meg a betyárt.

Mondd meg a tömlöctartónak,
Ne örüljön rabságomnak,
Mert ha rabságomnak örül,
Kés járja a szivét körül.

Ha kiszabadulok nyárba,
Tudom, sok ur megbánja.
Kinek hámja, kinek járma,
Felszorul a pallására.

Takács Sándor 82. éves.
/G.T. gyűjtése./

- 1., Fejér László lovat lopott,
A fekete halom alatt.
Hatot fogott suhogóra,
Suhogóját kibocsátja.

- 2., Bátyám, bátyám, Fejér László
Mit mondott a Horváth biró:
Háljak vele egy iccaka,
Kiszabadult bátyám Béla.

3., Hugom, hugom, Fejér Anna,
Ne hálj vele egy iccaka.
Szüzességedet elveszi,
Bátyádnak fejét veszi.

4., Fejér Anna ezt nem hitte,
Vele is hált egy iccaka.
Ifél tájban, két órakor,
Zörgést hallott az udvaron.

5., Biró, biró Horváth biró,
Mi zörög ott az udvaron?
Kocsisom lovát itatja,
Annak zörög zabolája.

6., Hugom, hugom Fejér Anna,
Ne ott keresd a bátyádat,
Ződ erdőbe, ződ mezőbe,
Száráz tőgyfa fetejibe.

7., Biró, biró, Horváth biró,
Átkozott légy kutyabiró!
Mosdó vized virré vájjik,
Törülköződ lángot hányjik,

Takács Sándor 82. éves.

/G.T. gyűjtése./

/Megjegyzés: Az adatközlő a 6. szakaszt az 1. után mondta./
A ballada egyik vésztői variánsát az énekes a következő
eltérésekkel énekelte:

1., Fejér László lovat lopott,
A fekete halom alatt.
Olyat szólott az ostora,
Hogy behallott Gönc városra.

6., Anna, Anna, Fejér Anna,
Ne itt keresd a bályádat,
Zöld erdőbe, sik mezőben,
Akasztófa tetejiben.

Tóth Ferenc 80 éves.

/G.T. gyűjtése./

Az öregek sokmindent tudnak az egykori híres vésztői
"csikósbetyár", Fábián Pista viselt dolgairól. A hagyomány szerint ezek voltak Fábián Pista nótái:

Én is csikós legény voltam,
Betyárságot ott tanultam,
Gulyát, ménest elhajtottam,
A gazdáját legyilkoltam.

Nagy Imréné, Varga Zsófia, 68 éves

/G.T. gyűjtése./

Megizenem, megizenem a jó feleségemnek,
Hogy gondját viselje a két gyermekemnek.
Se csikósnak, se gulyásnak ne adja,
Mert ott csak a betyárságot tanulja.

Kaszai Mihály 25 éves.

Hej, Patkó Sándor első szava ez volt,
Ki látott már egy lovon hét patkót?
Ki nem látott, jöjjön ide, lássa.
Négyet visel egy gyönyörű páva,
Az ötödik a magam saját neve,
Kettőt meg a csizmámra van verve.

Tóth Ferenc, 80. éves.

/G.T. gyűjtése./

Hallottátok, ezernyolcszáznegyvenben mi történt,
A szegvári nagy községben?
Farkas Julcsa felálott az asztagra,
Egyet fordult, beleesett a dobba.

Gépész uram, állítsa meg a masinát,
Hogy mentse meg a Farkas Julcsa halálát.
Mire a gép szép csendesen megállott,
Farkas Julcsa piros vére lefolyott.

Gyertek lányok, öltözzünk fel fehérbe,
Vigyük el a főorvos ur elébe.
Mikor azt a főorvos ur meglátta:
"Ennek csak a jó Isten az orvosa."

Gyertek lányok, öltözzünk fel fehérbe,
Vigyük el az édesanyja elébe.
Nyisd ki anyám, zöldre festett kapudat,
Hadd lássad meg vérbefagyott lányodat.

Tölcsér Vilma, 14. éves.

/K.M. gyűjtése./

Gryneaus Tamás és Kaszai Mihály a fenti népköltészeti anyagot az 1950-es évek végén gyűjtötte Vésztőn. A többségében nagyidejű adatközlők népdalkincse jelentős. Kár, hogy ily kevés anyagot gyűjtöttek össze! /A szerk. megjegyzése./

*levegő
nővel volt van!*